

**ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ ЛІЦЕЙ № 21 – СПЕЦІАЛІЗОВАНА МИСТЕЦЬКА
ШКОЛА ІМЕНІ ІГОРЯ ГЕРЕТИ**

ТЕРНОПІЛЬСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ ТЕРНОПІЛЬСЬКОЇ ОБЛАСТІ

НАКАЗ

02.09.2024

№ 146-09

Про організацію роботи щодо запобігання булінгу та протидії насильству, у тому числі сексуальному, захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах, у тому числі постраждали від жорстокого поводження у сім'ї, протягом 2024/2025 н.р.

Відповідно до Закону України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», «Про охорону дитинства», на виконання Постанов Кабінету Міністрів України від 22.08.2018 №658 «Про затвердження Порядку взаємодії суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству і насильству за ознакою статі», від 24.02.2021 №145 «Питання Державної соціальної програми запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі на період до 2025 року», від 28.07.2021 №775 «Про внесення змін до Порядку забезпечення соціального захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах, у тому числі дітей, які постраждали від жорстокого поводження», Національної стратегії розбудови безпечного і здорового освітнього середовища у новій українській школі, Концепції Нової української школи, Закону України від 18.12.2018 №2657-VIII «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькуванню)», на виконання п.3 резолюції Віце-прем'єр-міністра з питань європейської інтеграції України від 14.06.2022 №14848/0/1-22 «Щодо запобігання та протидії сексуальному насильству, пов'язаному зі збройною агресією російської федерації на території України», Закону України від 07.12.2017 №2229 «Про запобігання та протидію домашньому

насильству», Закону України «Про протидію торгівлі людьми», наказу Міністерства освіти і науки України від 28.12.2019 №1646 «Деякі питання реагування на випадки булінгу (цькування) та застосування заходів виховного впливу в закладах освіти», від 25.12.2006 р. №844 «Про вжиття додаткових заходів щодо профілактики та запобігання жорсткому поводженню з дітьми», від 01.06.2020 № 585 «Про забезпечення соціального захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах», від 23.08.2006 р. №631 «Про вжиття вичерпних заходів, спрямованих на дотримання законодавства щодо захисту прав неповнолітніх» наказу МОН України від 02.10.2018 № 1047 «Методичні рекомендації щодо виявлення, реагування на випадки домашнього насильства і взаємодії педагогічних працівників із іншими органами і службами», відповідно до листів Міністерства освіти і науки України від 13.04.2020 №1/9-207 «Роз'яснення щодо застосування наказу Міністерства освіти і науки України від 28.12.2019 №1646», від 26.08.2021 №1/9-423 «Про виконання вимог законодавства щодо захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах, у тому числі постраждали від жорсткого поводження», від 23.08.2024 №1/1581-24 «Про організацію 2024/2025 навчального року в закладах загальної середньої освіти», з метою створення безпечного освітнього середовища, вільного від будь-яких проявів насильства, організації діяльності щодо захисту прав та інтересів дітей. превентивного виховання та запобігання жорсткому поводженню в учнівському середовищі, забезпечення комплексного інтегрованого підходу до протидії домашньому насильству, формування в здобувачів освіти соціальної та громадянської компетентностей, уміння вибудовувати доброзичливі й толерантні стосунки із учасниками освітнього процесу

НАКАЗУЮ:

1. Усім учасникам освітнього процесу у випадках виявлення будь-яких форм булінгу у своїх діях керуватись документами, затвердженими цим наказом:

2. Затвердити:

2.1. Положення про запобігання і протидію насильству та жорстокому поводженню з дітьми в ліцеї (додаток 1).

2.2. Алгоритм взаємодії уповноваженої особи ліцею з суб'єктами реагування щодо звернень постраждалої особи від домашнього насильства та/або насильства за ознаками статі, насильства стосовно дітей або повідомлення про таку ситуацію стосовно іншої особи (додаток 2).

2.1. Порядок реагування на випадки булінгу (цькування) (додаток 3).

2.2. Порядок застосування заходів виховного впливу (додаток 4).

2.3. План заходів щодо запобігання будь-яким проявам дискримінації, булінгу, насильства на 2024/2025 навчальний рік (додаток 5).

3. Заступнику директора з виховної роботи Ліпській А.І.:

3.1. Провести початкове та періодичне інформування працівників закладу про захист дітей від усіх форм насильства та жорстокого поводження відповідно до плану проведення щодо порядку реагування на випадки насильства булінгу (цькування), ознайомити з заходами спрямованими на запобігання та протидію булінгу (цькування) серед учасників освітнього процесу.

3.2. Забезпечити проведення планових заходів щодо виявлення і попередження фактів жорстокого поводження з дітьми, притягувати до дисциплінарної відповідальності педагогічних працівників, учнів та інших осіб, які допускають будь яких форм насильства.

3.3. Ознайомити педагогічних працівників з Алгоритмом взаємодії уповноваженої особи ліцею з суб'єктами реагування щодо звернень постраждалої особи від домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі, насильства стосовно дітей або повідомлення про таку ситуацію стосовно іншої особи згідно додатку 1.

3.4. Інформувати упродовж доби за допомогою телефонного зв'язку, електронної пошти уповноважений підрозділ органу Національної поліції та

службу у справах дітей управління сім'ї, молодіжної політики та захисту дітей (у разі коли постраждалою особою та/або кривдником є дитина).

3.4. Упродовж навчального року забезпечити проведення моніторингу (за потреби) ефективності виконання плану заходів щодо запобігання і протидії насильству та жорсткому поводженню з дітьми, у тому числі булінгу, внести (за потреби) до нього зміни.

3.5. Тримати на контролі питання щодо реєстрації звернень учасників освітнього процесу щодо насильства та жорсткого поводження з дітьми.

4. Соціально-психологічній службі:

4.1. Організувати проведення просвітницьких заходів, тематичних заходів, бесід, консультацій для всіх учасників освітнього процесу з метою формування навичок толерантної та ненасильницької поведінки, спілкування та взаємодії.

4.2. Продовжити практику проведення зі здобувачами освіти та їх батьками превентивної роботи із запобігання та протидії насильству (у т.ч. домашнього насильства, насильства за ознаками статі, булінгу), консультаційних годин практичного психолога й соціального педагога.

4.3. Надавати (за потребою) соціальні та психолого-педагогічні послуги здобувачам освіти, які вчинили булінг/насильство, стали його свідками або постраждали від булінгу/насильства.

4.4. Забезпечити соціально-психологічний супровід (патронаж) здобувачам освіти, постраждалих від насильства у тому числі булінгу, домашнього насильства, гендерно зумовленого насильства.

4.5. Вести облік випадків у Журналі звернень про випадки булінгу (цькування), вчинення домашнього насильства та насильства за ознаками статі та оформлення документації, згідно Положення.

4.6. Здійснювати моніторингові дослідження серед учнів ліцею щодо жорсткого поводження, булінгу, наявності шкідливих звичок.

4.7. Провести роз'яснювальну роботу з учнями, батьками, працівниками ліцею щодо національної антибулінгової програми «Дружній простір», ознайомити з функціоналом кнопки «Повідомити про булінг».

4.8. Підтримувати в активному стані на сайті ліцею та на інформаційних дошках оголошень інформацію:

- про номери телефонів гарячих ліній, за якими дитина може звернутись та розповісти про насильство (домашнє насильство або насильство за ознакою статі, про булінг (цькування));

- посилання (QR - код) щодо подання заяви через сайт АІКОМ;

- забезпечити функціонування скриньки довіри.

5. Класним керівникам:

5.1. Проводити інформаційно-просвітницькі заходи з питань запобігання та протидії булінгу (цькування), вчинення домашнього насильства та насильства за ознаками статі.

5.2. Запланувати проведення класних батьківських зборів з розглядом у порядку денному питання запобігання жорстокому поводженню.

6. Сестрі медичній Лапчак С.В. забезпечити надання медичної допомоги (у разі потреби) постраждалим від насильства у тому числі булінгу, домашнього насильства, гендерно зумовленого насильства.

7. Педагогічним працівникам ліцею:

7.1. Забезпечити виконання Плану заходів;

7.2. Вчасно реагувати на випадки жорстокості та насильницької поведінки учасників освітнього процесу між собою та щодо учнів, повідомляти психологічну службу ліцею в установленому порядку.

8. Контроль за виконанням наказу покласти на заступника директора з виховної роботи Ліпську А.І.

Директор ліцею

Анжела ЛІПСЬКА

Марія ГУДИМА

Додаток 1

до наказу ТЛ №21-СМШ
ім. І. Герети

02.09.2024 № 146-09

**Положення
про запобігання і протидію насильству та жорстокому поведженню з
дітьми в ліцеї**

1. Загальні положення

Дане Положення регулює питання організації захисту дітей від різних форм насильства та жорстокого поведження в Тернопільському ліцеї №21 – спеціалізованій мистецькій школі імені Ігоря Герети.

Положення розроблено на основі Законів України «Про освіту», «Про запобігання та протидію домашньому насильству», «Про охорону дитинства», постанов Кабінету Міністрів України від 22.08.2018 № 658 «Про затвердження Порядку взаємодії суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству і насильству за ознакою статі»; від 01.06.2020 № 585 «Про забезпечення соціального захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах», від 28.07.2021 № 775 «Про внесення змін до Порядку забезпечення соціального захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах, у тому числі дітей, які постраждали від жорстокого поведження», наказів Міністерства освіти та науки України від 02.10.2018 № 1047 «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо виявлення, реагування на випадки домашнього насильства і взаємодії педагогічних працівників із іншими органами та службами»; від 28.12.2019 № 1646 «Про деякі питання реагування на випадки булінгу (цькування) та застосування заходів виховного впливу в закладах освіти» зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 03.02.2020 за № 111/34394 Міністерства соціальної політики України, Міністерства внутрішніх справ України від 13.02.2019 № 369/180 (зареєстрований в Міністерстві юстиції України 02.04.2019 № 333/33304) «Про затвердження Порядку проведення оцінки ризиків вчинення домашнього насильства», Закону України від 06.10.2024р. № 3792-IX «Про внесення змін до деяких законів України щодо запобігання насильству та унеможливлення жорстокого поведження з дітьми», Закону України від 18.12.2018 р. № 2657-VIII «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькуванню)», Сімейного Кодексу України; Кодексу України про адміністративні правопорушення; Закону України від 26 квітня 2001 року № 2402-III «Про охорону дитинства» (зі змінами); Листа МОН України від 29.12.2018 року № 1/9-790 «Щодо організації роботи у закладах освіти з питань запобігання і протидії домашньому насильству та булінгу»; Листа МОН України від 29.01.2019 року № 1/11-881 «Рекомендації для закладів освіти щодо застосування норм Закону

України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькуванню)» від 18 грудня 2018 року № 2657-VIII»; Наказу Міністерства освіти і науки України від 28.12.2019 року № 1646 «Деякі питання реагування на випадки булінгу (цькування) та застосування заходів виховного впливу в закладах освіти» (zareestrovano v Ministerstvi yustitsii Ukrainy 03 lyotogo 2020 r. za № 111/34394).

1.1. Основні терміни:

Безпечне освітнє середовище - сукупність умов у закладі освіти, що унеможливають заподіяння учасникам освітнього процесу фізичної, майнової та/або моральної шкоди, зокрема внаслідок недотримання вимог санітарних, протипожежних та/або будівельних норм і правил, законодавства щодо кібербезпеки, захисту персональних даних, безпечності та якості харчових продуктів та/або надання неякісних послуг з харчування, шляхом фізичного та/або психологічного насильства, експлуатації, дискримінації за будь-якою ознакою, приниження честі, гідності, ділової репутації (зокрема шляхом булінгу (цькування), поширення неправдивих відомостей тощо), пропаганди та/або агітації, у тому числі з використанням кіберпростору, а також унеможливають вживання на території та в приміщеннях закладу освіти алкогольних напоїв, тютюнових виробів, наркотичних засобів, психотропних речовин.

Насильство – це будь-які навмисні дії одної людини по відношенню до іншої, які порушують її конституційні права й свободи і наносять їй моральну шкоду, шкоду її фізичному чи психічному здоров'ю.

Домашнє насильство – діяння фізичного, сексуального, психологічного або економічного насильства, що вчиняються в сім'ї чи в межах місця проживання або між родичами, між колишнім чи теперішнім подружжям, або між іншими особами, які спільно проживають чи проживали однією сім'єю, але не перебувають чи не перебували у родинних відносинах чи у шлюбі між собою, незалежно від того, чи проживає або проживала особа, яка вчинила домашнє насильство, у тому самому місці, а також погрози вчинення таких діянь.

Види насильства :

економічне насильство - форма домашнього насильства, що включає умисне позбавлення житла, їжі, одягу, іншого майна, коштів чи документів або можливості користуватися ними, залишення без догляду чи піклування, перешкоджання в отриманні необхідних послуг з лікування чи реабілітації, заборону працювати, примушування до праці, заборону навчатися та інші правопорушення економічного характеру;

психологічне насильство - форма домашнього насильства, що включає словесні образи, погрози, у тому числі щодо третіх осіб, приниження, переслідування, залякування, інші діяння, спрямовані на обмеження волевиявлення особи, контроль у репродуктивній сфері, якщо такі дії або бездіяльність викликали у постраждалої особи побоювання за свою безпеку чи

безпеку третіх осіб, спричинили емоційну невпевненість, нездатність захистити себе або завдали шкоди психічному здоров'ю особи;

сексуальне насильство - форма домашнього насильства, що включає будь-які діяння сексуального характеру, вчинені стосовно повнолітньої особи без її згоди або стосовно дитини незалежно від її згоди, або в присутності дитини, примушування до акту сексуального характеру з третьою особою, а також інші правопорушення проти статевої свободи чи статевої недоторканості особи, у тому числі вчинені стосовно дитини або в її присутності;

фізичне насильство - форма домашнього насильства, що включає ляпаси, стусани, штовхання, щипання, шмагання, кусання, а також незаконне позбавлення волі, нанесення побоїв, мордування, заподіяння тілесних ушкоджень різного ступеня тяжкості, залишення в небезпеці, ненадання допомоги особі, яка перебуває в небезпечному для життя стані, заподіяння смерті, вчинення інших правопорушень насильницького характеру.

Булінг (цькування) - тобто діяння учасників освітнього процесу, які полягають у психологічному, фізичному, економічному, сексуальному насильстві, у тому числі із застосуванням засобів електронних комунікацій, що вчиняються стосовно малолітньої чи неповнолітньої особи або такою особою стосовно інших учасників освітнього процесу, внаслідок чого могла бути чи була заподіяна шкода психічному або фізичному здоров'ю потерпілого.

Види булінгу (цькування):

фізичне насильство (тілесні ушкодження, які завдають болю, призводять до порушень психічного та фізичного здоров'я, чи навіть смерті; це штовхання і смикання; удари, стусани, побиття; знущання, викручування рук; жбурляння предметів; спроби задушити);

психологічне насильство (тиск на психіку іншої людини, який проявляється у нанесенні словесних образ, погроз, залякуванні, переслідуванні);

економічне (крадіжки, пошкодження чи знищення одягу та інших особистих речей, вимагання грошей);

сексуальне (у випадках булінгу: принизливі погляди, жести, образливі рухи тіла, прізвиська та образи сексуального характеру, зйомки у переодягальнях, поширення образливих чуток, сексуальні погрози, жарти);

кібербулінг (приниження за допомогою мобільних телефонів, Інтернету, інших електронних пристроїв).

2. Основні завдання щодо захисту від різних форм насильства та жорстокого поведіння в закладах освіти:

- здійснення аналізу ситуації у закладі освіти (фізичного та емоційно-психологічного середовища);
- вироблення офіційної позиції закладу освіти щодо усіх форм насильства та інформування про неї всіх учасників освітнього процесу;
- розроблення правил поведінки для всіх учасників освітнього процесу – учнів, батьків, вчителів та інформування про них;

- визначення обов'язків та відповідальності учасників освітнього процесу щодо створення та дотримання безпечної поведінки в закладі освіти;

- проведення інструктажів всім працівникам закладу освіти.

Відповідно до ст.30 Закону України «Про освіту» заклади освіти забезпечують на своїх сайтах (у разі їх відсутності - на сайтах своїх засновників) відкритий доступ до публічної інформації та документів, зокрема:

- правила поведінки здобувача освіти в закладі освіти;
- план заходів, спрямованих на запобігання та протидію домашньому насильству та булінгу (цькуванню) в закладі освіти погоджений з територіальним органом поліції;

- порядок подання та розгляду (з дотриманням конфіденційності) заяв та звернень про випадки домашнього насильства та булінгу (цькування) в закладі освіти;

- порядок реагування на доведені випадки булінгу (цькування) в закладі освіти та відповідальність осіб, причетних до булінгу (цькування);

- порядок визначення уповноваженої особи з питань запобігання протидії булінгу та домашньому насильству із числа працівників закладу;

- контактну інформацію про уповноважену особу, про служби, до яких можна звернутися постраждалим (інформаційний стенд та сайт закладу освіти);

- інформацію про проведення виховної роботи та інформаційно-просвітницьких заходів.

Здійснення інформування (на сайті закладу освіти, стендах тощо) про цілодобові телефони довіри з питань допомоги жертвам насилля у ліцеї та сім'ї; Національної гарячої лінії з питань запобігання насильству, Національної дитячої «гарячої лінії», працівника ювенальної превенції територіального органу поліції.

Обов'язкове інформування відповідних органів про випадки, або підозри щодо форм насильства та експлуатації.

Взаємодія з іншими суб'єктами, що здійснюють заходи у сфері запобігання всіх видів насильства відповідно до чинного законодавства.

2.1. Керівник або уповноважена особа:

Керівник (уповноважена особа – призначається наказом керівника) закладу організовує початкове та періодичне інформування, інструктаж для всіх працівників гімназії про захист дітей від усіх форм насильства та жорстокого поводження, експлуатації та найгірших форм дитячої праці.

Даний інструктаж фіксується у відповідних журналах та є систематичним.

Сприяє створенню безпечного освітнього середовища в закладі освіти та вживає заходів для надання соціальних та психолого-педагогічних послуг здобувачам освіти, які стали жертвами насильства, вчинили булінг (цькування), стали його свідками або постраждали від булінгу/насильства.

Здійснює контроль за виконанням плану заходів, спрямованих на запобігання та протидію насильству та булінгу (цькуванню) в закладі освіти.

Проводять інформаційно-просвітницькі заходи з учасниками освітнього процесу з питань запобігання та протидії насильству/булінгу.

Створює комісію по розгляду звернень та скарг щодо випадків булінгу та домашнього насильства, до складу якої включає працівника ювенальної превенції.

Комісія працює відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 28.12.2019 № 1646 «Про деякі питання реагування на випадки боулінгу (цькування) та застосування заходів виховного впливу в закладах освіти».

Розглядає заяви про випадки булінгу (цькування) здобувачів освіти, їхніх батьків, законних представників, інших осіб та видає рішення про проведення розслідування; скликає засідання комісії з розгляду випадків булінгу (цькування) для прийняття рішення за результатами проведеного розслідування та відповідних заходів реагування.

Забезпечує виконання заходів для надання соціальних та психолого-педагогічних послуг здобувачам освіти, які вчинили булінг, стали його свідками або постраждали від булінгу (цькування)/насильства.

Повідомляє уповноваженим підрозділам органів Національної поліції України та службі у справах дітей про випадки булінгу (цькування)/насильства у закладі освіти (відповідальність за неповідомлення про факт булінгу/насильства лежить лише на керівникові закладу).

2.2. Соціально - психологічна служба (психолог/соціальний педагог) забезпечує:

- виконання заходів для надання соціальних та психолого-педагогічних послуг здобувачам освіти, які вчинили булінг/насильство, стали його свідками або постраждали від боулінгу/насильства, веде облік випадків та оформлення документації, згідно цього Положення;

- реалізацію просвітницького напрямку всіх учасників освітнього процесу шляхом організації тематичних заходів, бесід - консультацій з метою формування навичок толерантної та ненасильницької поведінки, спілкування та взаємодії.

2.3. Педагогічні та інші працівники ліцею:

- забезпечують здобувачам освіти захист під час освітнього процесу від будь-яких форм насильства та експлуатації, у тому числі булінгу (цькування), дискримінації за будь-якою ознакою, від пропаганди та агітації, що завдають шкоди здоров'ю;

- повідомляють директора/уповноважену особу про факти насильства та булінгу (цькування) стосовно здобувачів освіти, педагогічних працівників, інших осіб, які залучаються до освітнього процесу, свідком яких вони були особисто або про які отримали достовірну інформацію від інших осіб;

- сприяють у проведенні розслідування щодо випадків булінгу (цькування) та насильства;

- виконують рішення та рекомендації комісії з розгляду випадків насильства та булінгу (цькування) у закладі освіти.

3. Права та обов'язки учасників освітнього процесу.

3.1. Здобувачі освіти мають право на:

- якісні освітні послуги;
- індивідуальну освітню траєкторію, що реалізується, зокрема, через вільний вибір видів, форм і темпу здобуття освіти, закладів освіти і запропонованих ними освітніх програм, навчальних дисциплін та рівня їх складності, методів і засобів навчання;
- інші необхідні умови для здобуття освіти, у тому числі для осіб з особливими освітніми потребами та із соціально незахищених верств населення;
- свободу творчої, спортивної, оздоровчої, культурної, просвітницької, наукової і науково-технічної діяльності тощо;
- особисту або через своїх законних представників участь у громадському самоврядуванні та управлінні закладом освіти;
- безпечні та нешкідливі умови навчання і праці;
- повагу людської гідності;
- захист під час освітнього процесу від приниження честі та гідності, будь-яких форм насильства та експлуатації, булінгу (цькування), дискримінації за будь-якою ознакою, пропаганди та агітації, що завдають шкоди здоров'ю здобувачам освіти;
- отримання соціальних та психолого-педагогічних послуг як особа, яка постраждала від насильства та булінгу (цькування), стала його свідком або вчинила булінг (цькування).

3.2. Здобувачі освіти зобов'язані:

- поважати гідність, права, свободи та законні інтереси всіх учасників освітнього процесу, дотримуватися етичних норм;
- відповідально та дбайливо ставитися до власного здоров'я, здоров'я оточуючих, довкілля;
- дотримуватися установчих документів, правил внутрішнього розпорядку закладу освіти;
- повідомляти керівництво закладу освіти про факти булінгу (цькування) та насильства стосовно здобувачів освіти, педагогічних, науково-педагогічних працівників, інших осіб, які залучаються до освітнього процесу, свідком яких вони були особисто або про які отримали достовірну інформацію від інших осіб.

3.3. Працівники, які залучаються до освітнього процесу:

Мають право на:

- захист професійної честі і гідності;
- захист під час освітнього процесу від будь-яких форм насильства та експлуатації, у тому числі булінгу (цькування), дискримінації за будь-якою ознакою, від пропаганди та агітації, що завдають шкоди здоров'ю.

3.4. Зобов'язані:

- дотримуватися педагогічної етики;

- поважати гідність, права, свободи і законні інтереси всіх учасників освітнього процесу;
- настановленням і особистим прикладом утверджувати повагу до суспільної моралі та суспільних цінностей, зокрема правди, справедливості, патріотизму, гуманізму, толерантності, працелюбства;
- формувати у здобувачів освіти усвідомлення необхідності додержуватися Конституції та законів України;
- формувати у здобувачів освіти прагнення до взаєморозуміння, миру, злагоди між усіма народами, етнічними, національними, релігійними групами;
- захищати здобувачів освіти під час освітнього процесу від будь-яких форм насильства, приниження честі та гідності, дискримінації за будь-якою ознакою, пропаганди та агітації, що завдають шкоди здоров'ю здобувачів освіти, запобігати вживанню ними та іншими особами на території закладів освіти алкогольних напоїв, наркотичних засобів, іншим шкідливим звичкам;
- додержуватися установчих документів та правил внутрішнього розпорядку закладу освіти, виконувати свої посадові обов'язки;
- повідомляти директора ліцею про факти всіх форм насильства стосовно здобувачів освіти, педагогічних, інших осіб, які залучаються до освітнього процесу, свідком якого вони були особисто або інформацію про які отримали від інших осіб, вживати невідкладних заходів для припинення булінгу (цькування).

3.5. Батьки здобувачів освіти:

Мають право:

- отримувати інформацію про діяльність закладу освіти, у тому числі – щодо надання соціальних та психолого-педагогічних послуг особам, які постраждали від булінгу (цькування), стали його свідками або вчинили булінг (цькування);
- про результати навчання своїх дітей (дітей, законними представниками яких вони є) і результати оцінювання якості освіти у закладі освіти та його освітньої діяльності;
- подавати заяву про випадки булінгу (цькування) стосовно дитини або будь-якого іншого учасника освітнього процесу;
- вимагати повного та неупередженого розслідування випадків булінгу (цькування) стосовно дитини або будь-якого іншого учасника освітнього процесу.

Зобов'язані:

- виховувати у дітей повагу до гідності, прав, свобод і законних інтересів людини, законів та етичних норм, відповідальне ставлення до власного здоров'я, здоров'я оточуючих і довкілля;
- поважати гідність, права, свободи і законні інтереси дитини та інших учасників освітнього процесу;
- дбати про фізичне і психічне здоров'я дитини, сприяти розвитку її здібностей, формувати навички здорового способу життя;

- формувати у дитини культуру діалогу, культуру життя у взаєморозумінні, мирі та злагоді між усіма народами, етнічними, національними, релігійними групами, представниками різних політичних і релігійних поглядів та культурних традицій, різного соціального походження, сімейного та майнового стану;

- настановленням і особистим прикладом утверджувати повагу до суспільної моралі та суспільних цінностей, зокрема правди, справедливості, патріотизму, гуманізму, толерантності, працелюбства;

- сприяти у проведенні розслідування щодо випадків булінгу (цькування); виконувати рішення та рекомендації комісії з розгляду випадків булінгу (цькування) та інше, що сприятиме покращенню виправлення ситуації, що призвела до булінгу.

4. Відповідальність осіб причетних до булінгу (цькування)

4.1. Відповідальність за булінг (цькування) встановлена статтею 173 п.4 Кодексу України про адміністративні правопорушення такого змісту:

Булінг (цькування), тобто діяння учасників освітнього процесу, які полягають у психологічному, фізичному, економічному, сексуальному насильстві, у тому числі із застосуванням засобів електронних комунікацій, що вчиняються стосовно малолітньої чи неповнолітньої особи або такою особою стосовно інших учасників освітнього процесу, внаслідок чого могла бути чи була заподіяна шкода психічному або фізичному здоров'ю потерпілого, - тягне за собою накладення штрафу від п'ятдесяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк від двадцяти до сорока годин.

Діяння, передбачене частиною першою цієї статті, вчинене групою осіб або повторно протягом року після накладення адміністративного стягнення, - тягне за собою накладення штрафу від ста до двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк від сорока до шістдесяти годин.

Діяння, передбачене частиною першою цієї статті, вчинене малолітніми або неповнолітніми особами віком від чотирнадцяти до шістнадцяти років, - тягне за собою накладення штрафу на батьків або осіб, які їх замінюють, від п'ятдесяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк від двадцяти до сорока годин.

Діяння, передбачене частиною другою цієї статті, вчинене малолітньою або неповнолітньою особою віком від чотирнадцяти до шістнадцяти років, - тягне за собою накладення штрафу на батьків або осіб, які їх замінюють, від ста до двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк від сорока до шістдесяти годин.

4.2. Неповідомлення директором закладу уповноваженим підрозділам органів Національної поліції України про випадки булінгу (цькування) учасника освітнього процесу - тягне за собою накладення штрафу від п'ятдесяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або виправні

роботи на строк до одного місяця з відрахуванням до двадцяти процентів заробітку.

5. Взаємодія з установами, які здійснюють заходи у сфері запобігання та захисту від різних форм насильства та жорстокого поводження в закладах освіти.

5.1. Налагодження співпраці із службою у справах дітей, центром соціальних служб сім'ї, дітей та молоді, представниками правоохоронних органів, громадських інституцій.

5.2. Розроблення спільних планів роботи з проведення превентивних інформаційно-просвітницьких заходів з усіма учасниками освітнього процесу з питань запобігання та протидії насильству та булінгу (цькування).

5.3. Участь представників інших установ у професійному інформуванні усіх учасників освітнього процесу щодо запобігання насильству та булінгу (цькування).

5.4. Залучення представників служби у справах дітей, центрів соціальних служб сім'ї, дітей та молоді, представниками правоохоронних органів, громадських інституцій до розгляду звернень, заяв всіх видів насильства та булінгу (цькування).

5.5. Забезпечити взаємодію із місцевими центрами з надання безоплатної вторинної правової допомоги при проведенні спільних правопросвітницьких заходів щодо запобігання та протидії булінгу (цькування) та домашньому насильству, а також спрямування осіб, що постраждали від булінгу (цькування) та домашнього насильства до найближчої точки доступу системи безоплатної правової допомоги з метою отримання правової інформації та консультації, а при необхідності, забезпечення представництва їх інтересів у суді.

6. Прикінцеві положення

6.1. Положення про порядок захисту дітей від різних форм насильства та жорстокого поводження затверджується наказом керівника закладу і є обов'язковими до виконання усіма учасниками освітнього процесу.

6.2. Учасники освітнього процесу мають бути ознайомлені з порядком захисту дітей від різних форм насильства та жорстокого поводження в закладі освіти.

Заступник директора з виховної роботи

Анжела ЛІПСЬКА

Додаток 2

до наказу ТЛ №21-СМШ
ім. І. Герети

02.09.2024 № 146-09

Алгоритм

взаємодії уповноваженої особи ліцею з суб'єктами реагування щодо звернень постраждалої особи від домашнього насильства та/ або насильства за ознаками статі, насильства стосовно дітей або повідомлення про таку ситуацію стосовно іншої особи

Керівник закладу загальної середньої освіти забезпечує реалізацію у закладі освіти заходів у сфері запобігання та протидії домашньому насильству і насильству за ознакою статі шляхом:

проведення з учасниками освітнього процесу виховної роботи із запобігання та протидії насильству;

здійснення з учасниками освітнього процесу інформаційно-просвітницьких заходів з питань запобігання та протидії насильству, у тому числі стосовно дітей та за участю дітей;

організації роботи практичного психолога та/ або соціального педагога з постраждалими дітьми;

визначення уповноваженого спеціаліста з числа працівників закладу для проведення невідкладних заходів реагування у разі виявлення фактів насильства та/ або отримання заяв/повідомлень від постраждалої особи/інших осіб.

Уповноважена посадова особа ліцею (далі – уповноважена особа) перш ніж інформувати інших суб'єктів про звернення та потреби постраждалої особи повинна отримати її добровільну поінформовану письмову згоду у довільній формі. Проте така згода не вимагається у випадках вчинення насильства стосовно дітей та недієздатних осіб.

Крок 1. Прийняття повідомлення.

Постраждалу особу можуть виявити учасники освітнього процесу, заклад освіти може отримати заяву/повідомлення від інших осіб, самозвернення.

У разі звернення особи, стосовно якої є підстави вважати, що вона перебуває у небезпеці або її життю та здоров'ю загрожує небезпека у зв'язку з вчиненням стосовно неї домашнього насильства, насильства за ознакою статі, насильства стосовно дітей, або повідомлення про таку ситуацію стосовно іншої особи, уповноважена особа закладу загальної середньої освіти зобов'язана :

Крок 2. Організація надання невідкладної допомоги.

Для організації надання медичної допомоги постраждалій особі (у разі потреби) залежно від її стану уповноважена особа звертається до медичного працівника закладу освіти, викликає бригаду екстреної (швидкої) медичної допомоги (тел. 103) або інформує постраждалу особу, що вона може звернутися

в КНП «Тернопільська міська комунальна лікарня швидкої допомоги» (м. Тернопіль, вул. Шпитальна, 2, тел. (0352) 52-14-08).

Для невідкладного надання психологічної допомоги уповноважена особа рекомендує звернутись до Комунального закладу Тернопільської міської ради Тернопільський міський центр соціальних служб (м. Тернопіль, вул. Медова, 3; тел. (0352) 23 – 55 – 92).

Крок 3. Реєстрації фактів.

Уповноважена посадова особа закладу загальної середньої освіти фіксує необхідну інформацію в журналі реєстрації фактів виявлення (звернення) про вчинення домашнього насильства та насильства за ознакою статі за формою згідно з додатком 3 до Порядку взаємодії суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству і насильству за ознакою статі, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 22 серпня 2018 р. № 658.

Крок 4. Інформування суб'єктів реагування.

Протягом доби за допомогою телефонного зв'язку, електронної пошти уповноважена особа закладу загальної середньої освіти інформує:

- сектор протидії домашньому насильству відділу превенції патрульної поліції в Тернопільській області Головного управління національної поліції про отримання інформації про вчинення насильства за допомогою телефонного зв'язку, електронної пошти (м. Тернопіль, бульвар Тараса Шевченка, 1, сектор протидії домашньому насильству; тел.: 102; електронна пошта: ter@tp.police.gov.ua);

- службу у справах дітей управління сім'ї, молодіжної політики та захисту дітей Тернопільської міської ради (м. Тернопіль, бульвар Тараса Шевченка 1, 41 кабінет; тел.: 0981807131) – у разі, коли постраждалою від насильства особою або кривдником є дитина чи постраждала особа звернулася разом із дитиною;

- уповноважену особу структурного підрозділу сектору сім'ї управління сім'ї, молодіжної політики та захисту дітей Тернопільської міської ради (м. Тернопіль, бульвар Тараса Шевченка, 1, 10 кабінет, тел. 0981819515; електронна пошта: usmpzd2020@ukr.net).

Заступник директора з виховної роботи

Анжела ЛІПСЬКА

Додаток 3

до наказу ТЛ №21-СМШ
ім. І. Герети

02.09.2024 № 146-09

ПОРЯДОК

реагування на випадки булінгу (цькування) у Тернопільському ліцеї №21 – спеціалізованій мистецькій школі імені Ігоря Герети

1. Підставою для реагування в закладі освіти на випадки булінгу (цькування) є заява або повідомлення, про випадок та/або підозру його вчинення стосовно неповнолітньої особи та/або такою особою стосовно інших учасників освітнього процесу, отриманої суб'єктами реагування на випадки булінгу (цькування) в закладі освіти.

Повідомлення можуть бути в усній та/або письмовій формі, в тому числі із застосуванням засобів електронної комунікації (телефон, соціальні мережі, електронна пошта, електронні месенджери, офіційні веб ресурси та ін.).

2. Повідомляти про випадки булінгу (цькування) в закладах освіти може будь-яка особа, учасником або стороною якого вона стала або яка підозрює про його вчинення стосовно неповнолітньої особи або про який отримала достовірну інформацію.

До булінгу (цькування) в закладі освіти належать випадки, які відбуваються безпосередньо в приміщенні закладу освіти та на прилеглих територіях (включно з навчальними приміщеннями, приміщеннями для занять спортом, проведення заходів, коридорами, роздягальнями, вбиральнями, їдальнею тощо) або за межами закладу освіти під час заходів, передбачених освітньою програмою, планом роботи закладу освіти, та інших освітніх заходів, що організовуються за згодою керівника закладу освіти, в тому числі дорогою до (із) закладу освіти.

3. Ознаками булінгу (цькування) є систематичне вчинення учасниками освітнього процесу діянь стосовно малолітньої чи неповнолітньої особи та (або) такою особою стосовно інших учасників освітнього процесу, в тому числі із застосуванням засобів електронних комунікацій, а саме:

умисне позбавлення їжі, одягу, коштів, документів, іншого майна або можливості користуватися ними, перешкоджання в отриманні освітніх послуг, примушування до праці та інші правопорушення економічного характеру;

словесні образи, погрози, у тому числі щодо третіх осіб, приниження, переслідування, залякування, інші діяння, спрямовані на обмеження волевиявлення особи;

будь-яка форма небажаної вербальної, невербальної чи фізичної поведінки сексуального характеру, зокрема принизливі погляди, жести, образливі рухи тіла, прізвиська, образи, жарти, погрози, поширення образливих чуток;

будь-яка форма небажаної фізичної поведінки, зокрема ляпаси, стусани, штовхання, щипання, шмагання, кусання, завдання ударів;

інші правопорушення насильницького характеру.

4. Педагогічні (науково-педагогічні) та інші працівники закладу освіти у разі, якщо вони виявляють булінг (цькування), зобов'язані:

вжити невідкладних заходів для припинення небезпечного впливу;

за потреби надати домедичну допомогу та викликати бригаду екстреної (швидкої) медичної допомоги для надання екстреної медичної допомоги;

звернутись (за потреби) до територіальних органів (підрозділів) Національної поліції України;

повідомити керівника закладу освіти та принаймні одного з батьків або інших законних представників малолітньої чи неповнолітньої особи, яка стала стороною булінгу (цькування).

5. Директор ліцею:

у разі отримання заяви про випадок булінгу (цькування) не пізніше однієї доби повідомляє територіальний орган (підрозділ) Національної поліції України про звернення, одного з батьків або законних представників неповнолітньої особи;

для невідкладного надання психологічної допомоги (за потреби) інформує територіальний орган (підрозділ) служби у справах дітей та/або центр соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді;

для організації надання медичної допомоги постраждалій особі (за потреби) викликає бригаду екстреної (швидкої) медичної допомоги;

призначає уповноважену особу, скликає та визначає наказом склад комісії з розгляду випадків булінгу (цькування) з метою проведення розслідування;

у випадку тимчасової відсутності уповноваженої особи визначає цим наказом особу зі складу комісії, відповідальну за підготовку матеріалів для засідання (шляхом опитування учасників випадку, з'ясування наявності фото та відеофіксацій, психологічної характеристики сторін тощо);

інформує особу, яка звернулась із заявою, про подальший порядок її розгляду;

скликає засідання комісії з розгляду випадків булінгу (цькування) не пізніше, ніж три робочі дні з дня надходження заяви про випадок або підозру з метою планування та застосування необхідних заходів реагування.

Діяльність комісії

закладу освіти з розгляду випадків булінгу (цькування)

1. Комісія з розгляду випадків булінгу (цькування) є колегіальним органом закладу освіти, яка скликається в кожному окремому випадку надходження заяв про випадки булінгу (цькування) в ліцеї не пізніше ніж три робочі дні з дня надходження заяви або повідомлення.

2. До складу комісії входять уповноважена особа та інші зацікавлені особи (педагогічні працівники, практичний психолог, медичний працівник та інші особи) за рішенням керівника закладу освіти.

До участі в засіданні комісії також можуть бути залучені сторони булінгу (цькування) (за потреби), один з батьків або законних представників

неповнолітнього кривдника та потерпілого, представники інших суб'єктів реагування на випадки булінгу (цькування) в закладах освіти та інших зацікавлених сторін.

3. Комісія на своїх засіданнях розробляє пропозиції та рекомендації з питань, що належать до її компетенції.

4. За підсумками роботи комісії складається протокол.

5. За виконання та моніторинг запланованих заходів відновлення та нормалізації психологічного клімату в закладі освіти та визначених рекомендацій для учасників булінгу (цькування) згідно з протоколом засідання комісії відповідає уповноважена особа або особа, яка її замінює у разі відсутності відповідно до наказу про склад комісії.

6. До повноважень комісії належать:

розгляд та аналіз матеріалів за результатами проведеного розслідування щодо з'ясування обставин на підставі заяви про булінг (цькування);

визначення сторін булінгу (цькування), можливих причин та необхідних заходів для їх усунення; планування заходів стабілізації психологічного клімату у колективі, формування емпатії між сторонами булінгу (цькування) та надання соціальних та психолого-педагогічних послуг сторонам булінгу (цькування), в тому числі із залученням необхідних фахівців з надання правової, соціальної та іншої допомоги тощо;

формування рекомендацій для педагогічних працівників закладу освіти щодо доцільних методів навчання та організації роботи з неповнолітніми сторонами булінгу (цькування) та їхніми батьками або законними представниками; формування рекомендацій для батьків або законних представників неповнолітньої особи, яка стала стороною булінгу (цькування).

Заступник директора з виховної роботи

Анжела ЛІПСЬКА

Додаток 4

до наказу ТЛ №21-СМШ ім.

І. Герети

02.09.2024 № 146-09

Порядок застосування заходів виховного впливу в закладі освіти

1. Заходи виховного впливу застосовуються для відновлення та нормалізації відносин між учасниками освітнього процесу після випадку булінгу (цькування) з метою створення та сприятливого для навчання та роботи освітнього середовища.

2. Заходи виховного впливу застосовуються у разі наявності факту булінгу (цькування) в закладі освіти по відношенню до кривдника, потерпілого та свідків.

3. Заходи виховного впливу мають забезпечити дотримання прав та інтересів сторін булінгу (цькування), необхідне виховання та освіту, соціальну та психолого-педагогічну допомогу.

4. Заходи виховного впливу реалізуються педагогічними працівниками закладу освіти із залученням необхідних фахівців із надання правової, психологічної, соціальної та іншої допомоги, в тому числі територіальних органів (підрозділів) служб у справах дітей та центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді тощо.

5. Необхідні заходи виховного впливу визначає та планує комісія з розгляду випадків булінгу (цькування) в закладі освіти.

6. Керівник закладу освіти вживає необхідних заходів для надання соціальних та психолого-педагогічних послуг здобувачам освіти, які вчинили булінг (цькування), стали його свідками або постраждали від булінгу, в тому числі залучення (за потреби) необхідних фахівців із надання правової, психологічної, соціальної та іншої допомоги тощо.

7. Керівник закладу освіти забезпечує виконання заходів для надання соціальних та психолого-педагогічних послуг здобувачам освіти, які вчинили булінг, стали його свідками або постраждали від булінгу (цькування).

8. Практичний психолог та соціальний педагог у межах своїх посадових обов'язків:

діагностують стан психологічного клімату в колективі, в якому відбувся булінг (цькування);

за результатами діагностики розробляють план корекційної роботи з кривдником та свідками із залученням батьків або законних представників;

розробляють та реалізують програму індивідуальної реабілітації для потерпілого;

розробляють профілактичні заходи для групи, в якій зафіксовано випадок булінгу (цькування) для батьків або законних представників;

здійснюють супровід педагогічних працівників, які забезпечують освітній процес для групи, в якій зафіксовано випадок булінгу (цькування);

забезпечують надання психологічного супроводу здобувачів освіти, які постраждали від булінгу (цькування), стали його свідками або вчинили булінг (цькування).

9. Педагогічні працівники, які забезпечують освітній процес для групи, в якій зафіксовано випадок булінгу (цькування):

виконують рекомендації комісії з розгляду випадків булінгу (цькування) в закладі освіти щодо доцільних методів навчання та організації роботи з неповнолітніми сторонами булінгу (цькування) та їхніми батьками або законними представниками;

забезпечують інтеграцію антибулінгового компонента в освітній процес, який визначається правилами поведінки учасників освітнього процесу в закладі освіти, статутом закладу освіти, законодавством;

виробляють спільно з здобувачами освіти правила взаємодії групи під час освітнього процесу.

Заступник директора з виховної роботи

Анжела ЛІПСЬКА

Додаток 5

до наказу ТЛ №21-СМШ

ім. І. Герети

02.09.2024 № 146-09

ПЛАН

заходів щодо формування в здобувачів освіти ціннісних життєвих навичок, профілактики будь-яких проявів насильства, булінгу (цькування), кримінальних правопорушень, запобігання торгівлі людьми

Основні заходи, спрямовані на профілактику булінгу (цькування), включають такі напрямки:

1. Освітні заходи:

- **інформування учасників освітнього процесу:** організація тренінгів, лекцій, семінарів щодо поняття булінгу, його форм, наслідків і шляхів запобігання. Підвищення обізнаності про права дитини

- **розвиток емоційного інтелекту та соціальних навичок:** проведення уроків, на яких учні вчать розпізнавати та висловлювати свої емоції, працювати в команді, розв'язувати конфлікти мирним шляхом

2. Створення безпечної атмосфери у ліцеї:

- **атибулінгова політика закладу:** впровадження чітких правил поведінки

- **регулярне спостереження за поведінкою учнів:** співпраця вчителів з психологами, соціальним педагогом для моніторингу відносин між здобувачами освіти, особливо у конфліктних групах

- **залучення учнів до активностей:** створення груп підтримки для розвитку взаєморозуміння та співпраці між учнями.

3. Психологічна підтримка:

- **консультації для учасників освітнього процесу:** проведення індивідуальних консультацій шкільним психологом або соціальним педагогом для виявлення проблем на ранніх етапах

- **програми корекції поведінки для агресорів:** психологічні заняття для здобувачів освіти, які мають прояви агресивної поведінки, з метою навчання контролю емоцій та конструктивного вирішення конфліктів.

4. Взаємодія з батьками:

- **інформування та залучення батьків:** проведення батьківських зустрічей, на яких розглядаються питання профілактики булінгу, навчаються методам виховання без насильства

- **підтримка відкритої комунікації:** організація зворотного зв'язку (оперативне повідомляти про можливі випадки булінгу).

5. **Правове виховання:** - **правові консультації:** ознайомлення учнів і педагогів з правовими аспектами булінгу, наслідками правопорушен відповідальністю за скоєні дії.

- **Реагування на інциденти:** швидке реагування на будь-які випадки булінгу з обов'язковим залученням психолога та правових органів у разі потреби.

6. Кібербулінг:

- **освітні заходи щодо безпеки в Інтернеті:** навчання дітей та батьків правилам безпеки в онлайн-просторі, вміння розпізнавати кібербулінг та правильно реагувати на нього.

7. Регулярне оцінювання заходів:

- **оцінка ефективності профілактичних заходів:** періодичне опитування учасників освітнього процесу для визначення рівня задоволеності безпекою та виявлення проблем.

№ з/п	Назва заходу	Термін виконання	Відповідальний
1.	Перевірка приміщень, території закладу з метою виявлення місць, які потенційно можуть бути небезпечними та сприятливими для вчинення булінгу	Упродовж року	Ліпська А.І., Рудник А.З.

2.	Забезпечити дотримання педагогічними працівниками закладу освіти чинного законодавства з питань захисту дітей від будь-яких форм фізичного або психічного насильства, порушення їх прав, жорстокого поводження, запобігання та протидії домашньому насильству за ознаками статі, захисту прав осіб, які постраждали від такого насильства	Упродовж року	Адміністрація ліцею
3.	Провести початкове та періодичне інформування працівників про захист здобувачів освіти від усіх форм насильства та жорстокого поводження	Упродовж року	Гудима М.І., Гордійчук Н.Я., Кульматицька О.Р., Ліпська А.І., Величко А.П.
4.	Провести наради з різними категоріями працівників з питань профілактики булінгу (цькування), мобінгу.	Вересень	Адміністрація
5.	Ознайомити здобувачів освіти з правилами поведінки у ліцеї	Вересень	Класні керівники 1-11-х класів
6.	Провести роз'яснювальну роботу з учнями, батьками, працівниками ліцею щодо національної антибулінгової програми «Дружній простір», ознайомити з функціоналом кнопки «Повідомити про булінг»	Упродовж року	Адміністрація, класні керівники 1-11-х класів.
7.	Дотримання Статуту ліцею та Правил внутрішнього розпорядку, Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти, антибулінгової програми закладу освіти.	Постійно	Адміністрація, класні керівники 1-11-х класів.
8.	Спрямувати інформаційно-просвітницьку роботу серед здобувачів освіти на формування стандартів позитивної поведінки та недопущення проявів шкільного булінгу	Упродовж року	Ліпська А.І. Космина Н.В.

9.	Здійснювати системну роботу з виявлення, реагування та запобігання булінгу, іншому насильству	Протягом навчального року	Ліпська А.І., Космина Н.В.
10.	Ознайомити учасників освітнього процесу з алгоритмом реагування у випадку виявлення випадків булінгу та іншого насильства, подання та розгляду заяв про випадки булінгу (цькування) у закладі освіти	Вересень	Класні керівники
11.	Повідомляти органи та служби ювенальної превенції, управління сім'ї, молодіжної політики та захисту дітей про випадки виявлення фактів булінгу та іншого насильства	За потреби	Ліпська А.І., Космина Н.В., Когут Т.А.
12.	Оновлювати інформацію на сайті ліцею про довідкову інформацію щодо соціального і правового захисту постраждалих від насильства та роботу «телефону довіри»	Протягом навчального року	Когут Т.А., Космина Н.В.
13.	Організувати «Скриньку довіри»	Упродовж року	Космина Н.В.
14.	Забезпечення ефективного функціонування соціально-психологічної служби з питань створення безпечного освітнього середовища	Упродовж року	Ліпська А.І., Когут Т.А., Космина Н.В.
15.	Підготувати методичні рекомендації з розпізнавання ознак різних видів насильства щодо дітей	Жовтень	Космина Н.В.
16.	Провести тематичні виховні години, бесіди, диспути, тренінги з формування толерантних відносин між учнями	Щомісячно	Ліпська А.І., Космина Н.В., класні керівники 1-11-х класів
17.	Провести тиждень захисту прав дітей, попередження жорстокості та насильства	За планом	Учителі правознавства, класні керівники 1-11-х класів
18.	Забезпечити проведення заходів, спрямованих на формування гендерної культури учнів; заходів у	Протягом навчального року	Космина Н.В., Когут Т.А.

	рамках акції «16 днів протидії насильству»		
19.	Провести Тиждень безпеки життєдіяльності	За планом	Ліпська А.І., Зданяк Н.Р., учителі основ здоров'я
20.	Провести заходи в рамках Всеукраїнського тижня права «Стоп булінгу»	Грудень	Учителі правознавства, Космина Н.В., класні керівники
21.	Проводити ранкові зустрічі у класних колективах з метою формування навичок дружніх стосунків	Протягом року	Класні керівники
22.	Здійснювати індивідуальні та групові консультації з питань булінгу та інших особистих проблем	Протягом року	Космина Н.В.
23.	Залучити органи учнівського самоврядування та батьківської громади до профілактичної роботи з питань попередження жорстокості та насильства в учнівському середовищі	Протягом року	Зданяк Н.Р.
24.	Посилити контроль за пропускним режимом до навчального закладу, організацією чергування адміністрацією та педагогами під час навчально-виховного процесу	Протягом року	Гудима М.І., Гордійчук Н.Я., Кульматицька О.Р., Ліпська А.І.
25.	Сформувати в учасників освітнього процесу розуміння необхідності дотримуватися правил безпечної поведінки в Інтернеті	Протягом навчального року	Класні керівники, учителі інформатики
26.	Здійснювати аналіз причин відсутності учнів на заняттях	Протягом навчального року	Ліпська А.І., класні керівники.
27.	Вивчення стану та поширення дитячої бездоглядності та безпритульності	Вересень	Ліпська А.І., Когут Т.А., класні керівники.
28.	Здійснювати співпрацю з представниками правоохоронних органів, іншими фахівцями з питань запобігання та протидії булінгу	Впродовж навчального року	Ліпська А.І., Когут Т.А., класні керівники.

29.	Організувати зустрічі дітей та молоді із представниками відділу ювенальної превенції, працівниками служби сім'ї, молодіжної політики та захисту дітей	Впродовж навчального року	Ліпська А.І., Когут Т.А.
30.	Проводити моніторинг безпечності та комфортності закладу освіти шляхом анкетування учасників освітнього процесу	Постійно, впродовж року	Ліпська А.І., Космина Н.В., Когут Т.А.
31.	Проводити моніторинг щодо проявів насилля над дітьми, бездоглядності, правопорушень серед неповнолітніх і рівня обізнаності дітей та учнівської молоді з питань негативного впливу на життя й здоров'я алкоголю, тютюну, наркотичних та психотропних речовин	Впродовж навчального року за програмою моніторингу	Ліпська А.І., Когут Т.А., класні керівники.
32.	Організувати правовий всеобуч для батьків з питань охорони дитинства, запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознаками статі за участю працівників ювенальної превенції, управління сім'ї, молодіжної політики та захисту дітей	Протягом навчального року	Ліпська А.І., учителі правознавства, класні керівники
33.	Провести з батьками здобувачів освіти роз'яснювальну роботу щодо попередження булінгу, насилля над неповнолітніми в сім'ї	Листопад	Ліпська А.І., Когут Т.А., Космина Н.В.
34.	Забезпечити розвиток гурткової роботи, організованого дозвілля. Залучати до занять в гуртках учнів, схильних до правопорушень	Впродовж навчального року	Космина Н.В., Когут Т.А., педагогічні працівники, керівники гуртків
35.	Узагальнення інформації щодо виконання плану заходів з запобігання та протидії булінгу (цькуванню) в закладі освіти	Травень, червень	Ліпська А.І., Космина Н.В., Когут Т.А.

Заступник директора з виховної роботи

Анжела ЛІПСЬКА